

Geachte mevrouw van der Wal,

Als deskundig en gepassioneerd jager maak ik mij ernstig zorgen over uw voornemen om de jacht op een aantal soorten te sluiten en het langdurige traject om de weeffout voor de landelijke vrijstellingslijst te herstellen. Beide onderwerpen behoren tot uw portefeuille, die grote gevolgen hebben voor meerdere (ook niet bejaagbare) diersoorten en onze toekomst in Nederland.

De jagerswereld is een unieke en tevens ondergewaardeerde groep van meer dan 27.000 goed opgeleide vrijwilligers. Dit zijn vakmensen die dag en nacht in het veld zitten en kennis bezitten die van generatie op generatie is doorgegeven. Zij hebben een passie voor het vak, voelen een sterke verbondenheid met de natuur, hebben intrinsieke motivatie en hebben daarbij (wettelijk) een grote verantwoordelijkheid voor alle in het wild levende dieren, alsmede ook voor een groot deel van de planten die aanwezig zijn. Dit tezamen zorgt ervoor dat iedere jager zowel tijd, middelen als gelden investeert om te zorgen voor een goede balans en het verbeteren of herstellen van de veelal missende landschapselementen. Er kan op basis van veldkennis, monitoring en verantwoording een deel worden geoogst uit de natuur om te eten, een goed rentmeesterschap noemt men dat. Dat laatste gebeurt met grote zorgvuldigheid en vertrouwen, die met het voornemen om de jacht te gaan sluiten volledig weggenomen gaat worden.

Het goede nieuws is dat er meer gekeken wordt naar de biodiversiteit, wat van groot belang is voor veel verschillende insecten en diersoorten. Dit is er in de door het beleid gemaakte natuur en gevraagde landbouw productiviteit weinig meer aanwezig. Sinds mensenheugenis zijn jagers al bezig om meer biodiversiteit te creëren door o.a. wildakkers in te zaaien, landschapselementen toe te voegen en samenwerkingen met boeren op te zoeken. Er zijn boeren die graag willen meedenken als het teelt technisch toelaat en zij er niet financieel door in de problemen komen. In totaal besteden de jagers bijna 1,2 miljoen uur aan biotoopverbetering waar vele m2 aan bos, akkerranden en singels aangelegd wordt. Dit alles om zorg te dragen voor een goede wildstand, waar vele andere diersoorten van meeprofiten. Deze wildstand wordt gemonitord, waarbij wij ca 150.000 uur besteden aan inventarisatie en tellingen. Jagers en voorjagers zijn dus goed voor een 13.000 FTE op jaarbasis met een economische prestatie van €600.000.000,-. Naast de hierboven genoemde vrijwillige inspanningen, besteden wij o.a. ook tijd aan het beschermen van niet bejaagbare soorten zoals de welbekende akker- en weidevogels. Staan wij, naast onze fulltimebaan, om 05.00 op om reekalveren te zoeken voordat de maaiwerkzaamheden door veehouders en loonwerkers met grote machines aanvangen. Hebben wij vrijwillige piketdiensten om leed bij aangereden wild te voorkomen en zijn wij de oren en ogen in het buitengebied t.a.v. illegale praktijken.

Zoals u zelf al aangeeft op basis van onderzoeken, is jacht niet de oorzaak van de achteruitgang van diersoorten. De belangrijkste zijn habitatverlies, afgenomen kwaliteit van het leefgebied en het effect van predatoren; <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2022/04/14/minister-van-der-wal-geen-jacht-op-konijn-en-beperkingen-jacht-op-haas>. Tevens wil ik hier nog aan toevoegen dat ook de recreatiedruk enorm is toegenomen en dat daarmee het wild ook veel minder zichtbaar wordt. Zij hebben de mens vele malen eerder in het oog dan dat de mens hen ziet, daar zorgt het wild wel voor, zeker als er ook nog loslopende honden in het spel zijn. Al uw opgegeven oplossingen, zijn jagers al jaren mee bezig. Ook geeft u aan dat het sluiten van de jacht op soorten van de wildlijst een grote impact kan hebben op faunabeheer, schadebestrijding en natuurbeheer; dat is volledig juist. Uw keuze om zoveel inventarisaties, administratie en gegevens uit de praktijk naast u neer te leggen, terwijl WildBeheerEenheden (WBE's) een wettelijke status hebben is ongekend. 150.000 uur inventarisatie op jaarbasis, worden op basis van een vogeltelling waar bij toeval hazen en konijnen meegenomen worden opzij gezet. Het niet valide verklaren van aangeleverde gegevens door de professionele vrijwilligers, discutabele keuzes maken rond het wel of niet gebruiken van referentie jaren, de beoordelingsmethode voor zeldzame soorten gebruiken op algemeen voorkomende soorten en die ook nog eens afwijkt van de definitie en criteria die in de Wet Natuurbescherming zijn gesteld voelt als een mes in de rug voor het vele werk wat jagers in samenwerking met grondgebruikers al die jaren hebben verzet. Door het vertrouwen in ons weg te nemen om vervolgens nog meer administratieve lasten en beperkingen op te leggen, zal dit vrijwilligers een keuze doen maken of zij zich nog gaan inzetten voor de door u aangedragen oplossing waar zij al jaren mee bezig zijn. Als men besluit hiermee te stoppen omdat er een foutieve beleidskeuze gemaakt wordt, zullen een aantal inheemse soorten sterk afnemen of zelfs verdwijnen.

Een voorbeeld hoe het beheer functioneert; al drie generaties sparen wij de hazen en konijnen in ons jachtveld omdat de soort niet in groten getale voorkwamen. Door veel te investeren in biotoopverbetering, dekking,

samenwerking met boeren en predatiebeheer zijn de soorten algemeen voorkomend geworden. Bij het organiseren van deze biotoopverbeteringen waren de gemeenten en Provincie niet thuis, daar bestonden geen subsidies of gronden voor gezien de soort nog algemeen in Nederland voorkomt. In Nederland staan wij erom bekend pas in actie te komen als het al heel slecht gaat met een soort. Alles is elk jaar uit eigen zak betaald, honderden uren zijn hieraan besteedt met als gevolg dat de soort weer goed floreert. Nu zijn de soorten alweer enige jaren in goede aantallen aanwezig, er ligt een goed beheerplan aan ten grondslag en ineens is het voornemen om deze soorten van de wildlijst te schrappen. Geef mij eens een goede reden waarom wij nog geld en tijd zouden investeren in alle diersoorten als ons het vertrouwen van een naar eigen inzicht verantwoord beheer, afgenomen gaat worden door de overheid? Niemand achter de pc van de gemeente of Provincie heeft destijds meegedacht toen ze niet algemeen voorkwamen bij ons in het veld, ondanks het herhaaldelijk verzoeken daarvan.

De huidige provinciale aanpak heeft al voor veel versnippering gezorgd met veel bureaucratische regeltjes die voor uitvoering veelal beperkend zijn. Duitsland heeft per deelstaat één beleid, de grotere deelstaten zijn net zo groot of zelfs groter dan Nederland. Dit beleid heeft geen enkele keer geleid tot een negatief effect. Het door uw aangedragen plan om voor nog meer soorten een gebiedsgerichte aanpak te ontwikkelen zal zorgen voor enorme toename van administratie, bureaucratie, onderzoeken, plannen en rechtszaken om te bewijzen dat water nat is. Een dier kent namelijk geen landsgrenzen, provinciegrenzen of gemeentegrenzen maar voor elke door mensen aangegeven grens zal er dan wel een bewijs moeten komen dat hij/zij een meter over de aangegeven grens geen ander verdrag vertoont of ineens geen schade meer aanricht.

Een voorbeeld hiervan is de landelijke vrijstellingslijst die vanaf februari 2022 onverbindend verklaard is door een weeffout van de overheid. Dit herstel zou snel plaats kunnen vinden maar om onbekende redenen blijft dit uit. Een landelijke vrijstellingslijst is opgezet om preventief schade te voorkomen aan flora en fauna, dit is een effectieve en bewezen methode om schade te beperken. Provincies gaan nu tussentijd allemaal een eigen beleid voeren, met als gevolg veel bureaucratie, veel papierwerk, rechtszaken, demotivatie en de schade aan flora, fauna en landbouw loopt gewoon door. Jarenlange inzet wordt hiermee tenietgedaan, de balans is straks ver te zoeken en voordat dat hersteld is zijn wij jaren verder. Deze ervaringen zijn al opgedaan bij een eerdere sluiting op de vos, waar men te laat op teruggekomen is met alle gevolgen van dien. Of bijvoorbeeld bij het sluiten van de gans waardoor deze soort nu enorme schades veroorzaakt, ergens tussen de 25 en 30 miljoen euro per jaar. Zo ken ik nog kleinere voorbeelden waarbij een schade door knobbelzwanen effectief door jagers bestreden wordt en dan ineens is de ontheffing afgelopen en krijgt men geen nieuwe omdat er de laatste jaren geen schade-dossier is opgebouwd. Ja, nogal logisch want de jagers hebben voorkomen dat er schade kwam. Dan ligt de schadebestrijding dus stil en in twee jaar tijd is er weer schade en veel ergernis dat het probleem samen met de vele knobbelzwanen weer terugkeert. Het blijft zo dweilen met de kraan open en er worden vele miljoenen over de balk gegooit.

Wij willen u meegeven dat met uw huidige voornemen en het lang wachten m.b.t. de landelijke vrijstellingslijst, de flora, fauna, landbouw en 27.000 jagers enorm beïnvloedt. De gevolgen die het kan hebben zijn groot, groter dan u waarschijnlijk denkt. Vertrouwen is de basis, die verbinding is belangrijk om zowel vrijwilligers als professionals te behouden. Het vertrouwen om zorgvuldig om te gaan met de velden en beslissingen maken op basis van kennis en kunde zijn van belang. Dit valt niet alleen te regelen vanachter een bureau. Cijfers zijn altijd nadien zichtbaar, waarop er pas in de jaren erna ingegrepen kan worden. Dat zal leiden tot het sterk afnemen of zelfs verdwijnen van inheemse soorten om vervolgens in te moeten grijpen in opdracht van de overheid. Hier heeft men een spreekwoord voor; als het kalf verdronken is, dempt men de put. Jagers zouden vooraf moeten kunnen ingrijpen op basis van beheerplannen die er al zijn, op basis van vertrouwen, kennis/ervaring en het afleggen van verantwoording zoals nu ook al gebeurt. En niet de schietknecht worden van de overheid, hier zullen vele jagers namelijk voor bedanken!

Laat de praktijk over aan de mensen met kennis, die kunnen zorgen voor dat verantwoorde balans. De jacht heeft volgens de onderzoeken van SOVON geen invloed op de stand, het niet benutten van de jagers en de bijbehorende inzet heeft wel degelijk invloed op de stand. Dat blijkt wel uit de vele nachtelijke uren van monitoring met warmtebeeld tussen gebieden waar een goed beheer en waar geen of weinig beheer plaatsvindt.

Wij kunnen helpen, wij zijn met ruim 27.000 vrijwillige jagers namelijk niet het probleem maar een onderdeel van de oplossing om diersoorten te behouden.

Ga met ons in gesprek en geef het vertrouwen, zo behoud je de inzet van de vrijwilligers. Zet in op gesubsidieerde of permanente gezamenlijke biotoopverbeteringen, gedragen nachtelijke telmethodes, herstellen van landschapselementen, dekking, zorg voor voldoende insecten en geef ruimte in predatiebeheer zodat er een goede balans ontstaat. Laat de praktijk over aan de mensen met kennis, die kunnen zorgen voor dat verantwoorde balans. Denk in oplossingen en niet in beperkingen.

- Het kan toch niet waar zijn dat een wildbeheereenheid die gespecialiseerd zijn in deze wildsoorten en een wettelijke status hebben met een verplichting te tellen als niet valide verklaard worden en vogeltellers die deze soorten als bijvangst noteren wel valide verklaard worden? Elke praktijkman weet dat een haas en konijn zich midden overdag niet zomaar laten zien (buiten de rammeltijd om) en zij pas laat in de avond of vroeg in de morgen uit de dekking komen. Hoe kan op basis van dit onderzoek een besluit genomen worden?

- De nachtelijke tellingen laten een goede hazen en konijnenstand zien. Wij monitoren dagelijks zowel in de nacht als overdag. Nog nooit zijn wij een teller van SOVON tegengekomen in de jachtvelden, ik nodig zowel u als hen graag uit om te laten zien waar de hazen en konijnen daadwerkelijk leven.

- Het voornemen om soorten in bepaalde provincies dicht te gooien, is allerm minst vreemd te noemen. Elke provincie heeft geschikte en minder geschikte leefgebieden, hoe kan voor een gehele provincie de soort dicht gaan terwijl het per deelgebied enorm verschilt. Laat hier de kennis over aan de praktijk mensen, die dit zelf kunnen inschatten en ondersteun hen die op verbetering willen inzetten i.p.v. zaken af te nemen.

- De achteruitgang van het konijn is te wijten aan ziektes zoals myxomatose en VHS/RHD. Ooit geïntroduceerd om de plaag van het konijn tegen te gaan, met succes. De locaties waar ze het o.a. nog heel goed doen, zijn geïsoleerde populaties. Het van de wildlijst halen van deze (plaatselijk zeer goed voorkomende soort) zal alleen bijdragen aan het verminderen van biotoopverbeteringen op de plaatsen waar ze minder voorkomen. Het bestrijden van overlast op de plaatsen waar ze nog veel voorkomen zoals begraafplaatsen, wegen, spoor, dijken etc. zullen gewoon doorgang vinden i.v.m. gevaren. Zet juist daarin op het verplaatsen van individuen naar gebieden waar het slechter gaat, iets wat nu wettelijk niet toegestaan is en waarvoor geen ontheffingen verleend worden. Dan vergeet ik bijna het belangrijkste van alles; zet in op het resistent maken voor de voorgenoemde ziektes.

Ik hoop dat u bovenstaande meeneemt in uw overweging en komt tot een wijs en verstandig besluit.

Met vriendelijke groet,